

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II sudkyňou JUDr. Dagmar Buchalovou v právnej veci
žalobcu: [redacted], nar. [redacted], zast. [redacted]
[redacted] proti žalovanému: 1.) [redacted]
[redacted], IČO: [redacted], zast. [redacted]
[redacted] 2.) [redacted] IČO: [redacted]
[redacted], zast. Advokátska kancelária BĀNOS s.r.o., Hlavná 979/23, Galanta, 3.) [redacted]
[redacted] IČO: [redacted], zast. [redacted]
[redacted], o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy a
bolestného, takto

r o z h o d o l :

I. Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

II. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade majú právo na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o trovách konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobou doručенou súdu dňa 05.04.2018, sa žalobca titulom ochrany osobnosti, domáhal aby súd uložil žalovaným povinnosť odstrániť zo svojho webového sídla článok s názvom „*Na cintoríne prichytili muža ako vykopáva hroby: Dôvod tejto nechutnosti je hrozivý*“ (článok žalovaného v 1. rade), článok „*Hľadá sa postrach cintorínov: Muž sa neštil ani toho najhoršieho*“ (článok žalovaného v 2. rade, resp. jeho právneho predchodcu) a článok „*Polícia hľadá vykrádača hrobov, ktorého zachytili s detektorom na opustenom*“

židovskom cintoríne pri Dobrej Vode ... Zostalo po ňom jedno rozkopané hrobové miesto asi do hĺbky 40 cm a niekoľko ďalších plytkejších jám... Detektorista sa však už neprekopal až po ľudské ostatky. V honbe za zlatom sa neštilil zhanobiť pietne miesto ...“ (článok žalovaného v 3. rade). Žalobca taktiež žiadal aby súd uložil žalovaným povinnosť písomne požiadať o odstránenie uvedených príspevkov z webového sídla www.archive.org, ako aj požiadať prevádzkovateľov vyhľadávačov *Google, Bing a Yahoo!* o odstránenie výsledkov súvisiacich s predmetnými článkami. Ďalším žalovaným nárokom bolo uloženie povinnosti aby žalovaní zverejnili na svojom webovom sídle v žalobnom petite konkrétne špecifikované ospravedlnenie žalobcovi. Žalobca zároveň požadoval od žalovaných 50.000,00 Eur ako nemajetkovú ujmu a 22.958,00 Eur ako náhradu za bolestné.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 06.01.2014 sa so svojou manželkou vybral na prechádzku do lesa za obcou Dobrá Voda. Manželka vytvára drevené obrazy a prechádzku chceli využiť na nazbieranie materiálu ako suché halúžky, konáre, bukvice, opadanú kôru a podobne pre jej obľúbenú činnosť. Na prechádzku s nimi chcel ísť aj ich syn. Manželkin kolega kúpil na burze detektor kovov, ktorý si za účelom vyhľadania vodovodných trubiek v zemi pri ich dome, požičali. Keďže na prechádzku išiel aj syn, zobrali aj tento detektor s tým, že vyskúšajú, či funguje a syn bude mať zábavku. Počas prechádzky zbierali materiál pre manželku a zišli kúsok vedľa vyšľapaného chodníka, keď v tom ich nejaká cudzia osoba začala fotografovať a kričať na nich, že robia niečo protizákonné a nech s tým prestanú. Táto cudzia osoba vyhotovila veľký počet záberov, pričom žalobcu odfotila ako drží detektor v ruke. Dotyčná osoba povedala, že je archeológ z pamiatkového úradu v Trnave, pričom ich stále fotil. Žalobca sa mu snažil vysvetliť, že zbierajú odpadový lesný materiál a tiež aj odpadky. V období druhej polovice roka 2016 sa v rôznych médiách objavila informácia, že pri obci Dobrá Voda detektorista zneuctil na židovskom cintoríne hrobové miesta. Pri článku bola fotografia žalobcu s detektorom v rukách. Uvedená fotka bola navyše upravená, kedy na nej nie je manželka a syn. Dňa 25.11.2016 manželke poslala jej kolegyňa SMS, že si má pozrieť topky, že je tam napísané, že pátrajú po človekovi, ktorý vykrádal hroby a že je to asi jej manžel (žalobca). Dňa 28.11.2016 žalobca išiel na políciu do Jaslovských Bohuníc vysvetliť celú situáciu. S políciou všetci spolupracovali, objasnili všetky skutkové okolnosti a aj z toho dôvodu došlo k ukončeniu súvisiaceho trestného stíhania, resp. uznesením dozorujúceho prokurátora k zrušeniu vznesenia obvinenia uznesením sp. zn. 2Pv 342/17/2207 – 9 zo dňa 22.06.2017. Celá udalosť vážne zasiahla do žalobcovho spoločenského postavenia, do vnútorných vzťahov v rodine, do priateľských vzťahov s inými ľuďmi, ktorí žalobcu v médiách spoznali a rozhodli sa s ním a jeho rodinou prerušiť akýkoľvek ďalší styk, keďže s „kriminálnikom nechceli mať nič spoločné“. Od toho času začali aj žalobcove psychické problémy, ktoré sa prejavili vo fyzickej rovine až tak, že to ohrozovalo aj jeho prácu. Žalobca musel vyhľadať odbornú pomoc psychiatra a užíval aj medikamentóznú liečbu na vyrovnanie sa s celou situáciou. Okrem psychického zrútenia sa u žalobcu objavilo aj pomočovanie sa, bolesti brucha, hnačky, celková slabosť, malátnosť, zúfalosť, vystresovanosť, zmätenosť, sociálne znehodnotenie, pocity ohrozenia, neschopnosť sústrediť sa, podozrivosť voči okoliu, plačlivosť, či nespavosť a nechutenstvo. O radikálnom zhoršení žalobcovho stavu svedčí aj lekársky posudok o bolestnom zo dňa 13.12.2017, ktorý jeho útrapy vzniknuté v dôsledku zverejnenia nepravdivých informácií ohodnotil na celkovú hodnotu 1.300 bodov, čo

predstavuje sumu 22.958,00 Eur. Z dôvodu, že poskytnutie ospravedlnenia a odstránenie nezákonného zásahu do žalobcovej osobnosti nie je postačujúce, teda morálne zadosťučinenie nie je postačujúce, žalobca požaduje aj nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,00 Eur. Zásah do žalobcových osobnostných práv stále trvá, a to z dôvodu, že predmetné články sú aj v čase podania žaloby zverejnené na webových sídlach žalovaných. Uvedený stav preto odôvodňuje požiadavku ich odstránenia, ako aj zo všetkých webových adries, ktoré zaznamenávajú históriu webových stránok a výsledkov vyhľadávania vyhľadávačov, nakoľko síce v súčasnosti už bola podobizeň žalobcu z predmetných článkov žalovaných odstránená, avšak najmä na stránkach zobrazujúcich históriu webov je toto stále dostupné.

3. Žalovaný v 1. rade so žalobou nesúhlasil, žiadal ju zamietnuť a uviedol, že na internetovej stránke www.topky.sk zverejnil predmetný článok. Tento článok však žalovaný v 1. rade zverejnil na základe informácie zverejnenej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“) dňa 22.11.2016 a výzvy polície adresovanej verejnosti, aby pomohla polícii vypátrať muža, ktorého podobizeň bola v informácii [REDAKOVANÉ] zverejnená. Zo znenia sporného článku zverejneného žalovaným v 1. rade vyplýva, že osoby žalobcu sa týka názov, nadpis článku a text prvého a druhého odseku, pričom zvyšná časť článku sa už len vo všeobecnej rovine zaoberá problematikou vykrádania hrobov a zverejňuje na záver výzvu polície na pomoc pri zisťovaní totožnosti muža na fotografii. Fotografia s podobizňou žalobcu bola prevzatá z výzvy polície, ktorou vyzvala občanov na pomoc pri pátraní po vyobrazenej osobe. Článok mal navyše spravodajský charakter, takže na zverejnenie fotografie s podobizňou žalobcu sa vzťahuje spravodajská licencia. Táto fotografia bola následne, na prianie manželky žalobcu, ktorá tvrdila, že sa sami prihlásili na políciu, z predmetného článku dňa 26.11.2016 odstránená. Na základe popisu skutkov pracovními [REDAKOVANÉ] v ich výpovediach na polícii, samotná polícia považovala tieto zistenia za tak závažné, že vo veci začala trestné stíhanie pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva a prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku. Článok teda pravdivo informuje čitateľov o tom, že pracovníci [REDAKOVANÉ] boli vypovedať na polícii, o čom vypovedali a navyše zverejnil citáty výrokov pracovníka [REDAKOVANÉ]. Keďže skutkové okolnosti týkajúce sa počínania žalobcu, popísané v článku, boli prevzaté z informácie polície a výrokov pracovníka [REDAKOVANÉ] ktorý o tom vypovedal na polícii, nie je povinnosťou žalovaného v 1. rade vykonať vlastný prieskum týchto udalostí.

4. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k žalobe argumentoval, že v internetovom článku zverejnenom dňa 22.11.2016, 19:40 hod. na webovej stránke [REDAKOVANÉ] s názvom: „*Hľadá sa postrach cintorínov: Muž sa neštítal ani toho najhoršieho!*“ a v článku zverejnenom dňa 23.11.2016 v tlačenej periodiku [REDAKOVANÉ] s názvom: „*Hľadá sa postrach cintorínov. Toto je vykrádač hrobov?!*“ uviedol len skutkový základ, ktorý obdržal, resp. prevzal z webovej stránky [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] predmetný článok zverejnila dňa 22.11.2016 o 16:00 hod. na stránke [REDAKOVANÉ] s názvom: „*DOBRÁ VODA: Detektorista zneuctil hroby na židovskom cintoríne.*“, ako aj na svojom spravodajskom portáli teraz.sk s názvom: „*Detektorista zneuctil hroby na židovskom cintoríne pri Dobrej vode*“, teda skôr ako žalovaný v 2. rade. O tom, že obsah článku žalovaný v 2. rade do svojich článkov prevzal, svedčí aj skutočnosť, že v oboch

týchto článkoch, v tlačenej aj v internetovej verzii, uviedol ako autora článku [REDAKOVANÉ]. Z uvedeného je zrejmé, že za prípadnú nepravdivosť skutkových tvrdení, či zásah do osobnostných práv nemôže zodpovedať žalovaný v 2. rade, keďže skutkový základ len prevzal z iného média, t.j. [REDAKOVANÉ] ktorého autorstvo i v súlade s novinárskou etikou uviedol. Rovnako ako obsah článku, žalovaný v 2. rade prevzal i podobizeň žalobcu, zverejnenú na uvedenej internetovej adrese. K dispozícii tak nemal ani iné fotografie, ako napr. tie, ktoré žalobca uvádzal, na ktorých mal byť vyobrazený spolu so svojou manželkou a ich synom, a teda ich ani nemohol upraviť. Žalovaný v 2. rade nebol pôvodcom, resp. autorom skutkových tvrdení, informácií zverejnených v predmetných článkoch či fotografie vyobrazujúcej osobu žalobcu, keďže tieto len sprostredkoval na podklade informácií zverejnených [REDAKOVANÉ] pričom autorstvo [REDAKOVANÉ] riadne uviedol v oboch článkoch. Zverejnením informácií ohľadom osoby žalobcu, rovnako jeho fotografie, sa tieto stali verejnými, a teda sa o nich mohol každý dozvedieť, vrátane médií, nevynímajúc žalovaného v 2. rade, ktorý informácie a fotografiu len sprostredkoval ako už verejne prístupné, a to na základe spravodajskej licencie. Nárokov uvedených v predmetnej žalobe sa preto možno domáhať od média, ktoré informácie ohľadom osoby žalobcu zverejnilo ako prvé, resp. od osoby, ktorá mu tieto informácie poskytla. Žalovaný v 2. rade nemá v tomto spore pasívnu legitimitáciu, nakoľko sprostredkoval skutkový stav tak, ako ho v predmetnom článku, zverejnenom [REDAKOVANÉ] prezentovali pracovníci [REDAKOVANÉ] v Trnave a [REDAKOVANÉ], pričom v žiadnom prípade nemal v úmysle akokoľvek zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Na zverejnení podobizne žalobcu, resp. na jej sprostredkovaní, bol toho času verejný záujem, keďže podľa vyhlásenia krajskej hovorkyne v Trnave, uvedeného v článku zverejnenom [REDAKOVANÉ] polícia v súvislosti s incidentom začala trestné stíhanie, pričom tiež žiadala občanov, ktorí muža na fotkách (žalobcu) poznajú, aby nahlásili jeho totožnosť na políciu. Napriek uvedenému verejnemu záujmu žalovaný v 2. rade dňa 09.12.2016, na základe žiadosti manželky žalobcu jeho podobizeň z internetového článku odstránil. Žalovaný v 2. rade tiež v rámci zverejnených článkov žalobcu neoznačil za vykrádača hrobov, keďže táto formulácia je okrem iného v nadpise predmetných článkov zakončená otáznikom. Uvedená formulácia tak nenasvedčuje priamemu označeniu žalobcu za vykrádača hrobov, ale za možného páchatel'a tak, ako to prezentovala [REDAKOVANÉ], a tiež policajný orgán, ktorý žiadal v tej súvislosti pomoc verejnosti pri identifikácii osoby žalobcu.

5. Žalovaný v 3. rade k žalobe uviedol, že jeho článok nebol autorským článkom, ale len prevzatá agentúrna správa od [REDAKOVANÉ] ktorá túto správu, ako aj podobizeň žalobcu zverejnila na základe pátrania vyhláseného na osobu žalobcu Políciou SR. Okrem toho citované tvrdenia boli poskytnuté taktiež od štátneho orgánu – [REDAKOVANÉ] v Trnave, ktorý ich tlmočil prostredníctvom pracovníka [REDAKOVANÉ]. Nemožno tak vyvodit', že by žalovaný v 3. rade bol pôvodcom zásahu do osobnostných práv žalobcu, resp. že by bol za zásah do osobnostných práv žalobcu akokoľvek zodpovedný. Je tiež potrebné zdôrazniť, že článok nebol publikovaný v elektronickej forme ako štandardný článok, ktorý by bol obsahom elektronickeho vydania [REDAKOVANÉ] ale len v sekcii „Minúta po minúte“, kde sú chronologicky zverejňované informácie podľa času zverejnenia, čím je s odstupom času takmer nemožné ich dohľadať bez poznania názvu článku alebo času jeho zverejnenia. Žiadosť o odstránenie fotografie žalobcu bola doručená so značným časovým odstupom 4

mesiacov od zverejnenia informácie, pričom žalovaný v 3. rade tejto žiadosti žalobcu bezodkladne vyhovel. Informácie boli najskôr zverejnené pôvodcami informácií – KR PZ v Trnave a [REDAKOVANÉ] na základe zákonnej licencie. Žalobca navyše sám prispel k trestnému stíhaniu svojej osoby, nakoľko jeho aktivity s detektorom vykonával v oblasti, kde sú takéto činnosti zakázané.

6. Žalobca na vyjadrenie žalovaných reagoval replikou, v ktorej mal za to, že [REDAKOVANÉ] je právnickou osobou, ktorá bola zriadená zákonom a súčasne je tlačovou agentúrou, ktorá má zo zákona kompetenciu v oblasti agentúrneho spravodajstva, a to tým spôsobom, že informácie vyhľadáva a následne sprostredkuje, resp. uverejňuje. [REDAKOVANÉ] poskytuje agentúrne spravodajstvo, ktoré musí byť overené, neskreslené, nestranné a objektívne. Správa, ktorú [REDAKOVANÉ] uverejnila dňa 22.11.2016 o 16:23 nie je v prvej časti: „*podozrivý detektorista, ktorý zneuctil hroby na židovskom cintoríne*“ overená, neskreslená a ani objektívna, pretože svojim obsahom už zhodnotila a jednoznačne opísala skutkový stav, o ktorom má možnosť rozhodnúť jedine len súd. Ide tak o nerešpektovanie prezumpcie nevinu žalobcu. Čo sa týka druhej časti článku [REDAKOVANÉ] v znení: „*Pracovníci [REDAKOVANÉ] v Trnave boli vypovedať na polícii k prípadu vykrádania hrobov na opustenom židovskom cintoríne pri Dobrej Vode.*“, tak táto informácia je overená, neskreslená a objektívna, pretože ide o faktografické tvrdenie, ktoré opisuje reálny priebeh skutočností, ktoré sa stali. Tretia časť článku v znení: „*Na incident pamiatkarov upozornil všímavý turista, ktorý neznámeho muža s detektorom (na snímke) na mieste posledného odpočinku vyrušil. Ten cintorín následne opustil. Zostalo po ňom jedno rozkopané hrobové miesto asi do hĺbky 40 centimetrov a niekoľko ďalších plytkejších jám, povedal dnes pre [REDAKOVANÉ]. Detektorista sa však už neprekopal až po ľudské ostatky. V honbe za zlatom sa neštítal zhanobiť pietne miesto, konštatoval [REDAKOVANÉ]*“ nie je neskreslená a objektívna. Informácia v štvrtej časti článku v znení: „*Podľa krajskej policajnej hovorkyne v Trnave [REDAKOVANÉ] polícia v tejto súvislosti začala trestné stíhanie zo zločinu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva a prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku. Vykonávame procesné úkony a zároveň pátrame po totožnosti podozrivého muža, ktorý je zachytený na záberoch. Polícia žiada občanov, ktorí muža na fotkách poznajú, aby nahlásili jeho totožnosť na polícii prostredníctvom linky 158, uviedla hovorkyňa. Trnava, 22. novembra 2016. FOTO [REDAKOVANÉ] – KRPZ v Trnave*“ je overená, neskreslená a objektívna, pretože ide o faktografické tvrdenie, ktoré opisuje reálne tvrdenia alebo skutočnosti. Z uvedeného vyplýva, že prvá a tretia časť článku [REDAKOVANÉ] nenapĺňa pojmové znaky agentúrneho spravodajstva a preto tieto difamujúce informácie, ktoré poškodzujú dobré meno žalobcu, nemožno subsumovať pod pojem agentúrne spravodajstvo, pretože ide o exces z agentúrneho spravodajstva a zákon takémuto konaniu nepriznáva ochranu. [REDAKOVANÉ] v tomto prípade informácie neposkytla podľa § 5 ods. 2 písm. a) Tlačového zákona. Ona ich len na základe možností, ktorú jej priznáva zákon o [REDAKOVANÉ] sprostredkovala, resp. napĺňala účel zákona o [REDAKOVANÉ] t. j. zverejňovala informácie verejnosti za účelom poskytnutia služby v oblasti spravodajstva. Poskytovateľom informácie v tomto prípade nemôže byť [REDAKOVANÉ] pretože [REDAKOVANÉ] neposkytla obsah informácie, ale obsah informácie poskytol zdroj, resp. zdroje informácií, a to „*všímavý turista*“ a krajská policajná hovorkyňa v Trnave. [REDAKOVANÉ] by bol poskytovateľom informácií jedine v prípade, ak by niektorý z orgánov [REDAKOVANÉ] podľa § 8 zákona o [REDAKOVANÉ] v mene [REDAKOVANÉ] poskytol obsah

informácie (napr. ak by sa niektorý člen správnej rady [REDACTED] vyjadroval na organizačné zmeny v štruktúre [REDACTED]). Žalobcovi navyše ostáva podľa § 5 ods. 4 Tlačového zákona zachované právo na odpoveď a opravu.

7. Žalovaný v 1. rade v duplike dôvodil, že žalobca považuje text označený ako „štvrtá časť Článku [REDACTED] za overenú, neskreslenú a objektívnu“. Práve túto časť správy [REDACTED] považuje žalovaný v 1. rade za základný motív zverejnenia článku, ktorý bol zverejnený na internetovom portáli [REDACTED] pod názvom „*Na cintoríne prichytili muža, ako vykopáva hroby: Dôvod tejto nechutnosti je hrozivý*“ dňa 24.11.2016. Žalovaný v 1. rade upozorňuje na to, že z hľadiska skúmania zodpovednosti médií za zverejnenie informácie policajného orgánu o začatí trestného stíhania, dôvodoch začatia trestného stíhania, a výzvy polície o pátraní po konkrétnej osobe a zverejnení podobizne tejto osoby poskytnutej policajným orgánom, je rozhodujúci stav poznania veci v čase zverejnenia informácie zo strany policajného orgánu. Nemožno žiadne médium, ktoré informáciu poskytnutú políciou, ako orgánom verejnej moci zverejnilo, činiť zodpovedným za to, že ďalším vyšetrowaním sa zistili nové skutočnosti, ktoré stav poznania veci posúvajú do iných významových rovín. Nie je poslaním médií preskúmať správnosť informácií poskytnutých policajným orgánom o začatí trestného konania, dôvodoch začatia trestného konania a o osobe, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu.

8. Žalovaný v 2. rade v duplike uviedol, že § 5 ods. 2 písm. a) Tlačového zákona je potrebné vykladať v širšom zmysle. Z citovaného ustanovenia okrem iného vyplýva, že vydavateľ periodickej tlače nezodpovedá za obsah informácie, ktorú poskytla právnická osoba zriadená zákonom, ak je táto informácia uverejnená v periodickej tlači v pôvodnom znení a jej spracovaním sa nezmenil jej pôvodný obsah. Z tohto ustanovenia však nevyplýva, akému subjektu by mal byť obsah informácie, za ktorý vydavateľ periodickej tlače nezodpovedá, poskytnutý. Možno tak vyvodit' záver o tom, že takáto informácia môže byť poskytnutá aj širokej verejnosti formou internetového článku. Pokiaľ ju iný subjekt prevezme z tohto článku, pričom jej zdroj riadne označí, rovnako nemôže zodpovedať za jej obsah, pokiaľ sa jej spracovaním nezmenil. K argumentácii žalobcu o tom, že [REDACTED] by bol poskytovateľom informácií jedine v prípade, že by niektorý z orgánov [REDACTED] podľa § 8 zákona o [REDACTED] v mene [REDACTED] poskytol obsah informácie, žalovaný v 2. rade uviedol, že pokiaľ by bolo uvedené pravdivé, jednotlivé médiá by museli osobitne kontaktovať [REDACTED] resp. jej orgány, vždy vtedy, kedy by chceli prevziať obsah informácie do svojho článku. Je však bežnou praxou, že jednotlivé médiá preberajú obsah informácie zverejnenej na webovej stránke [REDACTED] pričom túto označia ako jej zdroj, resp. autora. Tento postup nemôže však znamenať prenos zodpovednosti za obsah informácie prevzatej z [REDACTED] na médium, ktoré informáciu preberá. Takéto prenesenie zodpovednosti však nestanovuje žiadne zákonné ustanovenie tlačového zákona, ani iného právneho predpisu. Pokiaľ [REDACTED] zverejní na svojej webovej stránke, ktorej jej správcou, a za ktorej obsah zodpovedá, určité informácie, týmto informácie poskytuje širokej verejnosti. Je potom ich pôvodcom, autorom a zdrojom. Pokiaľ určité médium tieto informácie prevezme, aj naďalej za obsah zverejnenej informácie zodpovedá [REDACTED] ako ich pôvodca, bez ohľadu na to, či niektorý z orgánov túto informáciu poskytol priamo médiu alebo prostredníctvom svojej webovej stránky širokej verejnosti.

9. Žalovaný v 3. rade duplikou argumentoval, že na jeho strane absentuje protiprávnosť konania a tým nie je daná ani neoprávnenosť zásahu do práv a právom chránených záujmov žalobcu. Nie je naplnený základný hmotnoprávny predpoklad pre uplatňovanie žalovaných nárokov. Je preukázané, čo nepopiera ani žalobca, že pôvodcom žalovaných výrokov je Policajný zbor SR a zamestnanec orgánu verejnej moci [REDAKOVANÉ] z [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v Trnave, ktoré zverejnili žalované výroky ako aj podobizne žalobcu. Žalované výroky boli zverejnené v rámci operatívno-pátracej činnosti Policajného zboru SR, ktorá na základe zákona vyhlasuje pátranie po osobách podozrivých zo spáchania trestných činov, zverejňuje ich osobné údaje a podobizne. Plnenie tejto právomoci Policajného zboru SR by prakticky nebolo možné, resp. by bolo podstatne sťažené, keby médiá neposkytovali súčinnosť pri zverejňovaní oznámení, ktoré majú povahu oznámení v naliehavom verejnom záujme. V prípade žalobcu sa nepochybne v čase zverejnenia oznámenia žalovaným v 3. rade jednalo o osobu hľadanú v súvislosti s podozrením zo spáchania trestného činu. Overenie pravdivosti oznámenia OČTK, že určitá osoba sa mala dopustiť trestného činu a je po nej vyhlásené pátranie, nie je možné, nakoľko ide o objektívnu skutočnosť prezentovanú orgánmi štátu, do ktorých právomoci patrí, aby boli trestné činy náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní. Žalobca bol v predmetnej trestnej veci dokonca trestne stíhaný ako obvinený.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania výsluchom strán, oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami, ako aj ostatných listín, tvoriacich obsah spisu došiel k nasledovným skutkovým zisteniam.

11. Dňa 22.11.2016 o 16:00 hod. zverejnila [REDAKOVANÉ] článok (č. 1. 59-60) s názvom: „*DOBRA VODA: Detektorista zneuctil hroby na židovskom cintoríne*“. Dobrá Voda/Trnava 22. novembra ([REDAKOVANÉ]) – „*Pracovníci [REDAKOVANÉ] v Trnave boli vypovedať na polícii k prípadu vykrádania hrobov na opustenom židovskom cintoríne pri Dobrej Vode. Na incident pamiatkarov upozornil všímavý turista, ktorý neznámeho muža s detektorom, na mieste posledného odpočinku vyrušil. Ten cintorín následne opustil*“. Článok ďalej cituje [REDAKOVANÉ]: „*Zostalo po ňom jedno rozkopané hrobové miesto asi do hĺbky 40 centimetrov a niekoľko ďalších plytkejších jám. V honbe za zlatom sa neštil zhanobiť pietne miesto*“. Podľa krajskej policajnej hovorkyne v Trnave [REDAKOVANÉ] polícia v tejto súvislosti začala trestné stíhanie zo zločinu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva a prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku. „*Vykonávame procesné úkony a zároveň pátrame po totožnosti podozrivého muža, ktorý je zachytený na záberoch. Polícia žiada občanov, ktorí muža na fotkách poznajú, aby nahlásili jeho totožnosť na polícii prostredníctvom linky 158*“ uviedla hovorkyňa. Na konci článku sa nachádza upozornenie: „*[REDAKOVANÉ] vydá k správe policajnú fotodokumentáciu*“.

12. Dňa 22.11.2016 o 19:40 hod. bol na internetovej stránke [REDAKOVANÉ] zverejnený článok (č. 1. 15, resp. 17) s nadpisom: „*Hľadá sa postrach cintorínov: ...*“ a podtitulkom: „*V honbe za zlatom zneuctil posledné miesto odpočinku! Mužovi s detektorom kovov, ktorý vyčítal v Dobrej Vode (okr. Trnava), ide po krku polícia*“. Článok, ktorý obsahuje aj výpoveď [REDAKOVANÉ] v Trnave: „*V Malých Karpatoch sa takéto prípady, žiaľ,*

opakujú často. Len pred krátkym časom sme boli pri Perneku pri hroboch dvoch okradnutých nemeckých vojakov. Tam sa nehanbili porozhadzovať ich kostrové pozostatky ležiace v zemi 70 rokov.“, pokračuje v znení: „Polícia v tejto súvislosti začala trestné stíhanie zo zločinu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva a z prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku a po podozrivom mužovi pátra“. Ako zdroj článku je uvedená [REDAKOVANÉ]

13.Dňa 23.11.2016 bol v denníku [REDAKOVANÉ], ktorého vydavateľom je žalovaný v 2. rade, na strane 10 a s fotografiou žalobcu v sekcii REGIÓNŸY, uverejnený článok (č. 1. 16) s titulkom: „Hľadá sa postrach cintorínov. Toto je vykrádač hrobov?!“. Úvod do článku, ktorý je písaný zvýrazneným písmom znie: „V honbe za zlatom zneuctil miesto posledného odpočinku! Mužovi s detektorom kovov, ktorý vyčíňal v Dobrej Vode (okr. Trnava) ide po krku polícia...“. Článok, ktorý obsahuje aj výpoveď [REDAKOVANÉ] v Trnave: „pod hradným vrchom sme našli desiatky kráterov po detektoristoch“, pokračuje v znení: „Polícia v tejto súvislosti začala trestné stíhanie zo zločinu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva a z prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku a po podozrivom mužovi pátra“. Ako autor článku i fotografie je uvedená [REDAKOVANÉ]

14.Dňa 24.11.2016 o 9:00 hod. bol na internetovej stránke [REDAKOVANÉ] zverejnený článok (č. 1. 28-31) spolu s fotografiou žalobcu v znení: „Polícia hľadá vykrádača hrobov, ktorého zachytili s detektorom na opustenom židovskom cintoríne pri Dobrej Vode. Na incident pamiatkarov upozornil turista, ktorý neznámeho muža s detektorom na mieste posledného odpočinku vyrušil. Ten cintorín následne opustil. 'Zostalo po ňom jedno rozkopané hrobové miesto asi do hĺbky 40 centimetrov a niekoľko ďalších plytkejších jám. V honbe za zlatom sa neštítal zhanobiť pietne miesto'.“ povedal [REDAKOVANÉ] Polícia začala trestné stíhanie zo zločinu poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva a prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku. (tasr)

15.Dňa 24.11.2016 o 18:30 hod. bol na internetovej stránke [REDAKOVANÉ] zverejnený článok (č. 1. 19-22) s nadpisom: „Na cintoríne prichytili muža, ako vykopáva hroby: Dôvod tejto nechutnosti je hrozivý“. Úvod do článku, znie „Pracovníci [REDAKOVANÉ] v Trnave boli vypovedať na polícii k prípadu vykrádania hrobov na opustenom židovskom cintoríne pri Dobrej Vode. Na incident pamiatkarov upozornil všímavý turista, ktorý neznámeho muža s detektorom, na mieste posledného odpočinku vyrušil. Ten cintorín následne opustil“. Článok ďalej cituje vyjadrenie [REDAKOVANÉ]: „V honbe za zlatom sa neštítal zhanobiť pietne miesto“ a „Pod hradným vrchom sme našli desiatky čerstvých i starších kráterov po detektoristoch. V okolí hradu sa dajú nájsť artefakty po jeho obyvateľoch, ale i obliehateľoch, ktoré sú súčasťou archeologického dedičstva a je vlastníctvom SR“. Článok tiež cituje vyjadrenie hovorkyne KR PZ v Trnave: „Vykonávame procesné úkony a zároveň pátrame po totožnosti podozrivého muža, ktorý je zachytený na záberoch. Polícia žiada občanov, ktorí muža na fotkách poznajú, aby nahlásili jeho totožnosť na polícii prostredníctvom linky 158“.

16.Uznesením (č. 1. 32) Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 22.06.2017, č. 2 Pv 342/17/2207 – 9 bolo zrušené uznesenie, ktorým bol žalobca obvinený pre prečin

poškodzovania a znehodnocovania archeologického dedičstva s tým, že prokurátor Okresnej prokuratúry uložil vyšetrovateľovi aby vo veci znovu konal a rozhodol.

17.Posudkom zo dňa 13.12.2017 vypracovanom [REDAKOVANÉ] (č. l. 42) bolo žalobcovi priznané ohodnotenie bolestného vo výške 1300 bodov.

18.Žalobca pred súdom na podanej žalobe zotrval a k veci osobne na pojednávaní dňa 22.03.2019 vypovedal, že po inkriminovaných udalostiach mu lekárka zakázala viesť motorové vozidlo a namiesto toho, že sa mal starať o manželku a syna, museli sa starať oni o neho. Bol PN 49 dní. Stávalo sa mu, že keď išiel na ulicu, ľudia sa otáčali, nemohol ísť ani so synom na zmrzlinu, hovorili mu, že je zlodej, hrobár. Susedom museli vysvetľovať, ako to bolo, že tam bola aj manželka so synom a hlavne, že to bolo pred pomaly troma rokmi. Báł sa, že príde o prácu. Od bratranca, ktorý má pohostinstvo o štyri domy ďalej sa dozvedal, čo o ňom hovoria, že či ho už vyhodili z práce. Tak isto mal problémy v práci, kde to musel vysvetľovať konateľovi firmy. Tak isto syn musel chodiť k psychiatrovi, lebo mal pocity strachu, prenasledovania. Rovnako manželka, keď navštívila lekára počúvala poznámky, napr. čo si ten chmuľo myslel, že tam nájde. Synovi sa v škole vysmievali, že „tvoj tatko je vykrádač hrobov“. Sesternica ho nepustila do domu z dôvodu, že kade to chodí, museli odmietnuť aj ozdobovanie kostola, lebo sa obávali, čo na to povedia ľudia. Manželka dostávala maily, že čo to je. Nemôžu navštevovať kultúrne podujatia v obci, dva roky sú doma, tak isto nechodia na jarmok. Ľudia, ktorých stretnú väčšinou nezdravia; keď tak pozdravia manželku. Táto nálepka mu zostane už do smrti. U psychologičky sa priznal, že má problémy s libidom, schudol 10 kíl, má časté návštevy sociálneho zariadenia, nemôže spať. 1 rok navštevoval psychiatrickú ambulanciu. Nie je dňa, aby mu celý ten deň neprebehol pred očami. 6. januára 2014 keď bol odfotený p. [REDAKOVANÉ] sa nachádzal v listnatom lese a vo vzdialenosti pol kilometra od hradu Dobrá Voda. Hrad nebolo ani vidieť. Detektor kovov si manželka požičala, žalobca chcel zistiť jednu oceľovú trubku, samozrejme to nič nezaznamenalo. Na tom mieste žiadne trubky nehľadal lebo vedel, že v tom čase je detektor, ktorý vyskúšal predtým doma, nefunkčný. Detektor zobral len z dôvodu, že si to syn vydupal. Žalobca bol na prechádzke s rodinou, na žiadnom židovskom cintoríne sa nenachádzal, ani v nejakom kvázi ochrannom pásme a preto je tvrdenie žalovaného v 3. rade o jeho prispení k trestnému stíhaniu klamstvo. Právny zástupca žalobcu v záverečnej reči (č. l. 245) opakovane poukázal a zopakoval argumentáciu obsiahnutú vo všetkých jeho doterajších vyjadrení a záverom uviedol, že žalovaní si neoverili nimi uvádzané informácie všetkými dostupnými krokmi, hoci si ich overiť mohli a pravdivosť nimi publikovaných informácií nebola nijako zisťovaná.

19.Právni zástupcovia žalovaných sa v priebehu konania pridržali všetkých svojich doterajších vyjadrení k veci, pričom v záverečných rečiach (č. l. 217 a nasl., č. l. 223 a nasl. a č. l. 229 a nasl.) opätovne zopakovali argumentáciu obsiahnutú v ich predošlých vyjadreniach.

Po právnej stránke súd posúdil vec nasledovne:

20.Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

21.Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

22.Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

23.Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

24.Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

25.Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

26.Podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez prívolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

27.Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadost'učinenie.

28.Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

29.Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

30.Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

31.Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

32.Podľa čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

33.Podľa § 2 ods. 7 zákona č. 167/2008 Z. z. Tlačový zákon, oznámenie v naliehavom verejnom záujme je výzva v krízovej situácii,²⁾ dôležité oznámenie orgánu verejnej moci zverejňované z úradnej moci³⁾ alebo neodkladné oznámenie orgánu Policajného zboru zverejňované na jeho žiadosť pri výkone činnosti podľa osobitného predpisu.⁴⁾

34.Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 167/2008 Z. z. Tlačový zákon, ak tento zákon neustanovuje inak, za obsah periodickej tlače zodpovedá vydavateľ periodickej tlače a za obsah agentúrneho spravodajstva zodpovedá tlačová agentúra.

35.Podľa § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 167/2008 Z. z. Tlačový zákon, vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra nezodpovedajú za obsah informácie, ktorú poskytol ústavný činiteľ, orgán verejnej moci, rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená orgánom verejnej moci alebo právnická osoba zriadená zákonom, ak je táto informácia uverejnená v periodickej tlači alebo v agentúrnom spravodajstve v pôvodnom znení a jej spracovaním pre uverejnenie sa nezmenil jej pôvodný obsah.

36.Podľa § 5 ods. 2 písm. b) zákona č. 167/2008 Z. z. Tlačový zákon, vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra nezodpovedajú za obsah uverejneného oznámenia v naliehavom verejnom záujme.

37.Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

38.Predmetom sporu je žaloba žalobcu o zverejnenie ospravedlnenia a o odstránenie predmetných článkov žalovaných z ich webových sídel a výsledkov vyhľadávania. Žalobca taktiež požadoval titulom nemajetkovej ujmy 50.000,00 Eur a titulom bolestného 22.958,00 Eur. Žalobca dôvodnosť podanej žaloby odôvodnil tým, že zverejnené články žalovaných

spôsobili zásah do jeho osobnostných práv, odôvodňujúci priznanie nemajetkovej ujmy. V dôsledku týchto článkov mu bola navyše spôsobená aj škoda na zdraví, v podobe bolestného podľa priloženého znaleckého posudku. Žalobca navyše požadoval odstránenie predmetných článkov ako i zverejnenia ospravedlnenia žalovaných. Žalovaní na druhej strane argumentovali prebratím článkov, resp. informácií od [REDAKOVANÉ] a síce, že sa nejedná o ich autorské články, ale o prebraté články zverejnené [REDAKOVANÉ] a to na základe pátrania vyhláseného Políciou SR.

39.Súd ako prvú a základnú požiadavku úspešnosti žaloby skúmal aktívnu a pasívnu vecnú legitimáciu strán.

40.Jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby ako takej je, že strany majú vecnú legitimáciu. Všeobecne možno uviesť, že vecnou legitimáciou treba rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana civilného súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). Až samotné konanie ukáže, či procesnoprávna dvojica (žalobca a žalovaný) je totožná s dvojicou hmotnoprávnou, t. j. či žalobca a žalovaný sú v konaní vecne legitimovaní, a teda či sú účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom súd v konaní rozhoduje.

41.Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. O nedostatok aktívnej vecnej legitimácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (povinnosť), o ktoré v konaní ide. Nesprávne určenie okruhu strán v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offi a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať, lebo súd je povinný poskytnúť strane iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitimácii by bolo poučením o tom, kto má byť podľa hmotného práva stranou sporu. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta.

42.Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca sa dňa 06.01.2014 spolu s manželkou a ich synom pohyboval v lesnom prostredí pri obci Dobrá Voda. Počas tejto prechádzky bol žalobca odfotografovaný so slúchadlami na ušiach a s detektorom kovov, na čo boli vzápätí upovedomení príslušní pracovníci [REDAKOVANÉ] v Trnave, ktorí boli následne vo veci vypovedať na polícii. O uvedených skutočnostiach informovala [REDAKOVANÉ] dňa 22.11.2016 o 16.00 hod. Na základe tejto správy [REDAKOVANÉ] (správa obsahovala aj výzvu Polície SR ohľadne hľadania podozrivej osoby) vydali žalovaní predmetné články, ktoré mali spôsobiť žalobcovi ujmu. Sporným v konaní bol charakter článkov žalovaných, a síce, či sa jedná o prebraté články od [REDAKOVANÉ] vylučujúce ich zodpovednosť podľa § 5 ods. 2 Tlačového zákona, alebo či je dôvodný záver žalobcu, že poskytovateľom predmetnej informácie nemohol byť [REDAKOVANÉ], pretože [REDAKOVANÉ] neposkytla obsah informácie, ale poskytla iba zdroj týchto informácií.

43.Po podrobnom preskúmaní predmetných článkov má súd za jednoznačne preukázaný liberačný dôvod podľa § 5 ods. 2 Tlačového zákona, čo znamená vylúčenie zodpovednosť vydavateľa periodickej tlače, teda žalovaných s následnou absenciou pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní na ich strane. Žalovaní nenesú zodpovednosť za ujmu, resp. škodu, ktorá žalobcovi vznikla (súd túto ujmu – jej vznik, výšku a opodstatnenie - ani neskúmal, nakoľko samotná absencia vecnej legitímácie žalovaných predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby). Články predstavujú prebratú správu od [REDAKOVANÉ]. Z týchto článkov je bez pochyb zjavné označenie ako autora a pôvodcu odkazovanej správy [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] konala na základe výzvy KR PZ s poukazom na tvrdenia zamestnanca [REDAKOVANÉ] Trnava. Tieto skutočnosti navyše ani neboli sporné; žalobca ich nevyvrátil a ani sa k nim počas konania nevyjadroval. Ak teda [REDAKOVANÉ] konala na základe výzvy štátnych orgánov (orgánov verejnej moci) je bez pochyb daný záver o aplikácii § 5 ods. 2 Tlačového zákona na prejednávánú vec: išlo o informáciu, resp. o jej obsah, ktorú poskytol orgán verejnej moci (KR PZ) a právnická osoba zriadená zákonom ([REDAKOVANÉ]), a to pri nezmenení pôvodného obsahu, tak ako to predpokladá písm. a) uvedeného zákonného ustanovenia. Navyše sa jednalo aj o informáciu zverejnenú vo verejnom záujme podľa písm. b) predmetného zákonného ustanovenia. Pri výklade pojmu „vo verejnom záujme“, ktorý definuje § 2 ods. 7 Tlačového zákona, je zjavné, že v danom prípade išlo o verejný záujem - oznámenie orgánu Policajného zboru zverejňované na jeho žiadosť pri výkone činnosti podľa osobitného predpisu, a teda pri vyhlásení pátrania po podozrivej osobe. Pokiaľ žalobca argumentoval, že si žalovaní obsah a pravdivosť tejto informácie mohli a mali overiť, tak tu súd uvádza, že pokiaľ ide o informáciu zverejnenú [REDAKOVANÉ] a navyše s riadnym označením zdroja, resp. odkazom na konkrétne subjekty (KR PZ a [REDAKOVANÉ]), tak takáto povinnosť žalovaných nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Takáto konštrukcia navyše odporuje samotnému účelu Tlačového zákona. Pokiaľ ide o informáciu vo verejnom záujme, pochádzajúcu od subjektov uvedených v § 5 ods. 2 písm. a) Tlačového zákona, pričom zverejnená informácia nebola médiami upravená a pozmenená, je ponúknutý výklad žalobcu v rozpore s platnou právnou úpravou. Ide o príliš subjektívny výklad právnych noriem a ich zmyslu s cieľom úspechu vo veci, a to bez zváženia ďalších objektívnych veličín, majúcich na prejednáváný prípad podstatný vplyv.

44.Žalobca ďalej uvádzal, že „poskytovateľom informácie nemôže byť [REDAKOVANÉ] pretože tá neposkytla obsah informácie, ale obsah poskytol 'všímavý turista' a krajská policajná

hovorkyňa v Trnave. ██████ by bola poskytovateľom informácií iba vtedy, ak by niektorý z jej orgánov poskytol obsah informácie... “. Ak by bol uvedený výklad správny (čo ale nie je), súd nerozumie postupu žalobcu, ktorý žaluje žalovaných (teda médiá). Touto argumentáciou žalobca vlastne naznačil, že ██████ obsah informácie neposkytla a ani nemohla poskytnúť a teda žalovaným mala byť ██████ nakoľko zverejnila „nepravdivú“ informáciu, resp. prebrala obsah informácie. Keďže však informáciu poskytol orgán verejnej moci a právnická osoba zriadená zákonom nie je uvedená argumentácia žalobcu spôsobilá zmeniť pevne zistený a nerozporovaný skutkový stav. Ide (ako už súd spomenul vyššie) iba o špekulatívny výklad práva s cieľom zvrátiť pre žalobcu negatívne výsledky a závery prejednávaneho prípadu. Ak obsah informácie poskytla krajská policajná hovorkyňa v Trnave (teda orgán verejnej moci), čo navyše sám žalobca uviedol, je bezpochýb daný liberačný dôvod podľa § 5 ods. 2 písm. a) Tlačového zákona (aj § 5 ods. 2 písm. b) zákona).

45. To, že informáciu ██████ poskytol KR PZ v Trnave ako i ██████ v Trnave je fakt. To, že ██████ tieto informácie (bez ich zmeny či pozmenenia) zverejnila je taktiež fakt. Taktiež je faktom to, že žalovaní vo svojich článkoch tieto informácie od ██████ prebrali, pričom v nich výslovne odkázali na ██████ ako na autora tejto správy (v článkoch je uvedené – autor/zdroj: ██████ foto: ██████), čo znamená, že nenesú zodpovednosť za obsah predmetných článkov. Pokiaľ majú v demokratickom a právnom štáte médiá pri sledovaní záležitostí týkajúcich sa verejného záujmu zvláštne postavenie, tzv. „strážny pes“, je zrejmy a najmä dôvodný záver, že ak je daná výzva od príslušných orgánov (KR PZ a ██████) ohľadom hľadania podozrivej osoby zo spáchania trestného činu, médiá túto správu, a to bez potreby jej overovania, nakoľko ju poskytli príslušné orgány, prevezmú a s odkazom na jej pôvodcu, zverejnia.

46. Judikatúra ESLP zdôrazňuje a pripomína, že privilegované postavenie z aspektu ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu (napr. rozsudok ESLP Prager a Oberschlick v. Rakúsko z 26. apríla 1995 sťažnosť č. 1594/90, ESLP rozsudok Bladet Troms a Stensaas v. Nórsko z 20. mája 1999, sťažnosť č. 21980/93). V právnom štáte sa nesmie zabúdať na nezastupiteľnú úlohu tlače. Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru preháňania a provokácie (napr. Perna v. Taliansko, rozsudok z 25. júla 2001). Vychádzajúc z uvedeného ESLP vo svojej judikatúre poskytuje žurnalistom zvýšenú mieru ochrany v porovnaní s inými subjektmi slobody prejavu. Súd len na okraj uvádza, že takýto výklad je akceptovaný aj u nás, a to Ústavným súdom SR (napr. II. ÚS 152/08 alebo IV. ÚS 107/2010). Je povinnosťou tlače poskytovať informácie o veciach verejného záujmu a s touto funkciou je spojené právo verejnosti získať a obdržať informácie. Tlač musí v demokratickej spoločnosti zohrávať dozornú úlohu a upozorňovať na možné problémy, nežiaduce javy a podobne (napr. Fressoz a Roire v. Francúzsko, rozsudok z 21. januára 1999, Thorgein Thorgeison v. Island, z 5. júna 1992, Jersild v. Dánsko z 23. septembra 1994 a iné).

47. Na záver je potrebné tiež podotknúť, že súd nepopiera, že zverejneným týchto článkov mohlo dôjsť k ujme na strane žalobcu, avšak vzhľadom na uvedené nie je potrebné sa

touto otázkou zaoberať (keďže hmotnoprávnu zodpovednosť nenesú žalovaní – samozrejme za predpokladu, že k predmetnej ujme skutočne došlo). V naznačenom smere je ale tiež potrebné uviesť, že za vzniknutú situáciu môže v prvom rade sám žalobca. Ak je v právnom poriadku SR (trestný zákon) zakotvený trestný čin „Poškodzovanie a znehodnocovanie archeologického dedičstva“, resp. „Hanobenie miesta posledného odpočinku“, čo pri existencii zásady „neznalosť zákona (práva) neospravedlňuje“ znamená, že nemožno na ľahkú váhu ísť vybavený detektorom kovov (je nepodstatné či funkčným) do prostredia prírodnej rezervácie (tu je taktiež nepodstatné, či sa žalobca v nej priamo nachádzal a či bol pri jej hraniciach), kde sa nachádza pietne miesto a archeologická lokalita - zrúcanina hradu. S vedomosťou o existencii uvedených právnych zásad a predpisov nie je možné takéto konanie aprobovať, resp. ho uprednostniť na úkor slobody prejavu, navyše ak sa jedná o vec verejného záujmu. Je zrejmé, že žalobca musel mať vedomosť do akého prostredia a ako vybavený vchádza, resp. sa nachádza, a to najmä s poukazom, že býva neďaleko tejto lokality. To, že jeho cieľom bola iba prechádzka s rodinou totiž uvedený subjekt, ktorý ho odfotil (podľa uznesenia 2 Pv 342/17/2207 – 9 z 22.06.2017 - č. 1. 32 - to bol pravdepodobne zamestnanec [redacted]) nemohol viesť a ani predpokladať, navyše ak podľa zverejnených fotografií mal žalobca uvedený detektor opásaný a v rukách spolu so slúchadlami na ušiach (pozícia priam predpokladajúca reálne hľadanie predmetov prostredníctvom detektoru). Tu je irelevantná skutočnosť, či žalobca predmetné hroby aj naozaj „vykradol“ (to je otázka na OČTK a nie civilné konanie). Je však logické predpokladať zvýšenú pozornosť konkrétnych subjektov a aj spoločenskú citlivosť, ak sa jedná o miesto posledného odpočinku v blízkosti zrúcaniny stredovekého hradu, navyše v prírodnej rezervácii Slopy (príloha č. 79 vyhlášky č. 83/1993 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o štátnych prírodných rezerváciách). Ide tak v prvom rade o nedbanlivé konanie žalobcu, za ktoré žalovaní nemôžu a ani nenesú občianskoprávnu zodpovednosť. Vzhľadom na uvedené nemožno klásť za vinu postup či už „fotografá“, ktorý odfotil žalobcu, [redacted] či OČTK, ktoré stíhali žalobcu alebo [redacted] a napokon aj žalovaných, ktorí výzvu [redacted] a KR PZ zverejnili, nakoľko pohyb žalobcu s nasadeným detektorom a slúchadlami priam nabáda minimálne na podozrenie z páchania trestnej činnosti, a to navyše s prihliadnutím, že „vykrádanie“ hrobov, resp. nedovolené hľadanie historických artefaktov sa v danej lokalite pravidelne deje.

48.Súd po dôkladnom zvážení skutkového stavu, vyhodnotení dôkazných prostriedkov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, z dôvodov vyššie uvedených, žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaných zamietol.

49.Žalovaní mali vo veci plný úspech, preto im súd v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bratislava II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Okresný súd Bratislava II
dňa 27.05.2019

sudkyňa